Hazine Bonosu Hesabında İcazet

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Yargıtay 11. Hukuk Dairesi	28.02.2024	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2023/3747	2024/1601	TBK 46, TBK 52, 5411 s. Bankacılık Kanunu

ÖZET

Hesap sahibinin çalışanı, bozdurulan hazine bonolarının bedelini sahte imzalı dekontlarla vadesiz hesaptan çekti. Hesabın günlük kontrol edildiğine dair ceza dosyasındaki beyan ve bilirkişi raporu karşısında çekimlere icazet verildiği kabul edildi; bankaya karşı davanın reddi onandı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/hazine-bonosu-hesabindan-calisan-cekimi-icazet-2024-1601/ →

Karar metni

Yargıtay Karar Arama sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2023/3747 E. , 2024/1601 K.

"İçtihat Metni"

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ :Asliye Hukuk Mahkemesi

SAYISI : 2022/208 Esas, 2022/388 Karar

İHBAR OLUNAN : ... Sigorta A.Ş. vekili Avukat ...

FER'İ MÜDAHİL : Zonguldak 1.Noterliği vekili Avukat ...

DAVA TARİHİ :

HÜKÜM : Davanın reddi

Taraflar arasındaki alacak davasının bozma ilamına uyularak yapılan yargılama sonucunda Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

Mahkeme kararı, davacı vekili ve fer'i müdahil vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz

dilekçelerinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı bankada hesap açtırarak hazine bonosu aldığını, yanında çalışan ... ... isimli kişinin davalı bankadaki hesaplardan, banka çalışanlarının gerekli dikkati ve özeni göstermemesi sonucunda çeşitli tarihlerde, çeşitli miktarlarda paralar çektiğini, bu ödemelerden davacının haberinin olmadığını, bahse konu paraların yasalara aykırı şekilde ödenmiş olmasından banka ve istihdam ettiği kişilerin sorumlu olduğunu ileri sürerek tüm zararın tespiti ile fazlaya ilişkin hakkı saklı kalmak kaydı ile şimdilik 18.000,00 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek ticari reeskont faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın zamanaşımı geçtikten sonra açıldığını, hesap ile ilgili işlemlerde bankanın herhangi bir kusurunun bulunmadığını, davacının işlemlerin tamamından haberdar olduğunu savunarak davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

III. MAHKEME KARARLARI, BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Mahkemece Verilen İlk Karar

Mahkemece 18.10.2012 tarih, 2005/186 E. ve 2012/314 K. sayılı kararı ile davanın reddine karar verilmiş, davacı vekili ile ihbar olunan ... ... vekilince temyiz edilmiştir.

B. Birinci Bozma Kararı

Dairemizin 27.02.2015 tarih, 2014/16833 E. ve 2015/2677 K. sayılı kararıyla hesaba giren paranın sadece hesap sahibine veya onun izni ile başkalarına ödenmesinde bankaların dikkat ve ... yükümlülüğünün bulunduğu, yapılan ödemenin usulüne uygun olduğunu ispat yükünün bankaya ait olduğu, ödeme belgelerinde davacının imzasının bulunup bulunmadığı, ödemelerin usulsüz olduğunun anlaşılması halinde, banka hesap ekstrelerinin getirtilerek davacının bu işlemlere icazet verip vermediğinin ve varsa usulsüz işlemleri yapan kişinin davacı çalışanı olması halinde zararın oluşumunda davacının da müterafik kusurunun bulunup bulunmadığının denetlenmesi gereğine işaret edilerek bozulmuştur.

C. Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemenin 20.12.2018 tarih, 2016/202 E. ve 2018/496 K. sayılı kararı ile davacının çalışanı olan dava dışı ... ...'nın davalının banka hesaplarından 20.12.2004 tarihinde 16.000,00 TL ve 07.12.2004 tarihinde 2.000,00 TL çektiği, 07.02.2004 ve 20.12.2004 tarihli dekonttaki imzaların davacının ... ürünü olmadığı, banka hesabına giren paranın hesap sahibine yada onun talimatı ile üçüncü kişiye ödenebileceği, davacı tarafından bahsi geçen ödemelere ilişkin herhangi bir talimatın verilmediği, banka tarafından yapılan ödemelerin usulsüz olduğu, dava dışı ... ...'nın davacının çalışanı olduğu ayrıca davacının hesaplarını kontrol etmediği ve zarar görmemek için

gerekli önlemleri almadığı bu nedenle de davacının müterafik kusurunun bulunduğu gerekçesiyle taraflar eşit kusurlu kabul edilerek davanın kısmen kabulü ile 8.000,00 TL'nin 20.12.2004 tarihinden, 1.000,00 TL'nin 07.12.2004 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiş, davacı vekili, davalı vekili ve fer'i müdahil vekilince temyiz edilmiştir.

D. İkinci Bozma Kararı

Dairemizin 09.12.2019 tarih, 2019/1147 E. ve 2019/7915 K. sayılı kararıyla davacının ... ürünü olmayan belgelere istinaden paranın ödenmesi nedeniyle davalı banka, parayı çeken kişinin kendi elemanı olması nedeniyle de davacı eşit kusurlu kabul edilerek hüküm kurulmuş ise de, davacı tarafa ait hesabın hazine bonosu hesabı olduğu, paraya çevrilen hazine bonolarının öncelikle davacının hesabına yatırıldığı ve bu hesaptan dava dışı ...'a ödeme yapıldığı, konuya ilişkin ceza yargılamasının yapıldığı Zonguldak 2.Ağır Ceza Mahkemesinin 2011/46 E. sayılı dosyasında yapılan yargılama sırasında bizzat davacının 14.03.2005 tarihli duruşma sırasında "hesaplarımı günlük kontrol ettiğim doğrudur. Ancak Hazine bonosu hesaplarımı kontrol etmiyordum" şeklinde beyanda bulunduğunun iddia edilmesi karşısında, bozdurulan hazine bonolarının öncelikle davacının günlük kontrolünü yaptığını ikrar ettiği hesaba yatırılıp daha sonrasında davacı çalışanı ... tarafından bankadan çekilip çekilmediği, teknik olarak bozdurulması halinde yatırım hesabından (aynı hesaptan) çekilmesinin mümkün olup olmadığı, bu suretle davacının hesaptan paraların çekilmesine icazet ... sayılıp sayılmayacağı hususlarının irdelenmesi ve icazet vermesi halinde davalı bankanın sorumlu tutulamayacağının değerlendirilmesi gereğine işaret edilerek bozulmuştur.

E. Mahkemece İkinci Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemece 16.06.2020 tarih, 2020/50 E. ve 2020/77 K. sayılı kararı ile önceki kararın gerekçesiyle direnme karar verilmiştir.

F. Üçüncü Bozma Kararı

Hukuk Genel Kurulu'nun 30.03.2022 tarih, 2021/11-921 E. ve 2022/435 K. sayılı ilamı ile mahkemenin davanın kısmen kabulüne ilişkin kararının taraf vekilleri ile fer'î müdahil vekilinin temyizi üzerine ... Dairece araştırmaya yönelik olarak davalı lehine bozulduğu, ... Daire bozma kararını müteakip Mahkemece 16.06.2020 tarihli duruşmada tarafların beyanlarının alındığı, davacı vekilinin, eksik tahkikata yönelik bozma ilamına bir diyecekleri olmadığını ve bozma ilamına uyulmasını belirttiği; davalı vekilinin de bozma ilamına lehe olan hususlar yönünden uyulmasını talep ettiği, bu durumda; bozma sebebinin kamu düzenine ilişkin olmadığı, bozmanın davalı lehine yapıldığı, taraflarca da direnme kararı verilmesinin istenilmediği gözetildiğinde mahkemece önceki kararda direnilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu gerekçesiyle kararın usulden bozulmasına karar verilmiştir.

G. Mahkemenin Temyize Konu Kararı

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile davacının çalışanı olan dava dışı ... ...'nın davacının ... nolu hesabından 07.12.2004 tarihinde 2.000,00 TL çektiği, ... nolu hesabından ise

20.12.2004 tarihinde 16.000,00 TL çektiği, 07.02.2004 ve 20.12.2004 tarihli dekonttaki imzaların davacının ... ürünü olmadığı, davacı tarafından bahsi geçen ödemelerin yapılması hususunda davalı bankaya herhangi bir talimat verilmediği gibi dava dışı ...'a hesaplarından para çekmesi hususunda vekaletname de verilmediği, ancak davacının Zonguldak 2.Ağır Ceza Mahkemesinin 2011/46 E. sayılı dosyasında yapılan yargılama sırasında hesaplarını günlük olarak kontrol ettiğini ancak Hazine bonosu hesaplarını kontrol etmediğine dair beyanda bulunduğu, hükme esas alınan 01.11.2022 tarihli bilirkişi raporu uyarınca hisse senedi, yatırım fonu, hazine bonosu gibi yatırım ürünlerin alınıp satılırken vadesiz TL hesap üzerinden geçmesinin gerektiği, vadesiz TL hesabına geçmeden satılamayacağı, dava dışı ...'ın davaya konu 18.000,00 TL' yi vadesiz TL hesaplarından çektiği, davacının ceza yargılaması sırasında alınan beyanı göz önünde bulundurulduğunda davacının dava dışı ...'ın hesaptan para çekilmesine icazet verdiğinin kabulünün gerektiği, bu nedenle de davalı bankanın sorumlu tutulamayacağı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili ve fer'i müdahil vekili tarafından temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

1. Davacı vekili temyiz dilekçesinde özetle; makbuzlardaki imzaların davacıya ait olmadığı ... iken ve davalı bankanın ilgili çalışana vekaletnamesiz ve talimatsız olarak para ödemesindeki kusurun tamamen davacıya yüklenmesinin hakkaniyetli olmadığını, müvekkilinin bankadaki paranın çekilmesine icazet verildiği yönündeki görüş ve değerlendirmenin hatalı olduğunu, zira müvekkilinin hesaplardaki uyumsuzluk ve muvafakat vermediği ödemeler nedeniyle hemen savcılığa şikayette bulunduğunu, kendi imzası ve yazılı talimatı olmaksızın yapılan ödemeler nedeniyle bankanın Genel Müdürlüğüne de şikayette bulunulduğunu, tarafların kusuruna dair herhangi bir rapor alınmadığı, ve mahkemece yeterli inceleme ve araştırma yapılmadan karar verildiğini belirterek kararın bozulmasını istemiştir.

2. Fer'i müdahil vekili temyiz dilekçesinde özetle; davaya müdahil olan lehine vekalet ücreti taktir edilmesi gerektiğini belirterek kararın bu yönden bozulmasını istemiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, davalı nezdinde bulunan hazine bonolarının, banka çalışanlarının dikkat ve özensizliği sonucu davacı yanında çalışan dava dışı ... ... tarafından izinsiz olarak paraya çevrilmesinden kaynaklanan zararın tahsili istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu,

3. Değerlendirme

Dosyadaki yazılara, Mahkemece uyulan bozma kararı gereğince hüküm verilmiş olmasına ve delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre, davacı vekili ve fer'i müdahil vekilinin bütün temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Davacı ve fer'i müdahil vekillerinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın ONANMASINA,

Aşağıda yazılı temyiz giderinin temyiz eden davacıya yükletilmesine,

Alınmadığı anlaşılan 427,60 TL temyiz ilam harcının temyiz eden feri müdahil'den alınmasına,

Dosyanın Mahkemesine gönderilmesine,

28.02.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.